

تحلیل محتوای کتاب هدیه های آسمانی پایه دوم ابتدایی بر اساس چهار شاخص فرای، گانینگ، فلش، مک لافلین

غفور رنجبر، فاطمه فیروزی

۱- کارشناسی آموزش ابتدایی، مرکز آموزش عالی شهید بهشتی بندر عباس، معاون آموزشی دبستان بصیرت

Ranj6320@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش دانشگاه پیام نور مرکز کرمان، آموزگار، دبستان بصیرت

Fatima.firouzi.6044@gmail.com

چکیده

پژوهش حاضر با هدف نقد و بررسی و تحلیل محتوای کتاب هدیه های آسمانی چاپ ۹۹ از نظر میزان فعالیت و درگیری دانش آموزان با محتوای درس انجام شده است. این پژوهش دارای ماهیتی توصیفی و تحلیلی و عمدتاً مبتنی بر روش تحلیل های کمی گانینگ، فرای، فلش، مک لافلین است. از آن جایی که برنامه های درسی و آموزشی، مناسب با زندگی و نیازهای کودکان و جوانان و جامعه تهیه و تنظیم نشده اند و توجه چندانی به آن نگردیده است این مسئله، لزوم تحلیل محتوای کتابهای درسی را نشان می دهد. هدف این مطالعه، ارزیابی و سنجش خوانایی کتاب هدیه های آسمانی دوم و سوم دبستان براساس چهار شاخص سطح خوانایی فرای، گانینگ، فلش، مک لافلین بوده است. تجزیه و تحلیل اطلاعات نشان می دهد، در پاسخ به سوال های چهار گانه این پژوهش، نتایج فرمول فرای بیانگر این است که کتابها از نظر قدرت خوانایی در سطح پایین بوده و اصل سادگی به دشواری بویژه در قسمت هجاها در بیشتر موارد رعایت نشده است. درجه سادگی در هیچ یک از کتب بررسی شده رعایت نشده است. در کتاب دوم دانش آموزان قدرت خوانایی کتاب را دارا نیستند و سطح کتاب دوم از توانایی فراگیران بیشتر است. سطح سنی و کلاسی در هیچ یک از کتب بررسی شده رعایت نشده است.

واژه های کلیدی: فرمول خوانایی فرای، گانینگ، فلش، مک لافلین، کتاب های دوره ابتدایی، تحلیل محتوا

مقدمه:

یکی از اهداف و نیازهای مبرم نظام آموزشی هر کشور، برنامه ریزی، تدوین، تغییر و روزآمد کردن کتابهای درسی است. برنامه ریزی و تدوین کتابهای روزآمد سبب می شود دانش آموزان با سیر و تحول پیشرفت جهان و کشورمان همگام شوند، برای دستیابی به این مهم، دفتر برنامه ریزی و تالیف کتابهای درسی، گروه تعلیمات دینی و قرآن، مبادرت به تدوین کتاب «هدیه های آسمان» کرده است. نویسندگان این مقاله، با توجه به اینکه کتابهای مذکور جدیدالتألیف اند، به تحلیل محتوایی آنها با روش های فرای، گانینگ، فلش، مک لافلین پرداخته اند. در این تجزیه و تحلیل به تحلیل محتوایی متن کتابها از طریق میزان ضریب درگیری دانش آموزان با کتابها پرداخته شده است. (ایمانی، محسن، ۸۳)

کتاب درسی یا محتوای مطالب آموزشی به ویژه در نظامهای آموزشی متمرکز که محور مکتوب و مدون تعلیم و تربیت محسوب شده و فعالیت های تجربه های تربیتی دانش آموزان توسط معلم و حول محور آن سازماندهی می شود، نیاز به تحلیل و بررسی علمی دارد. این تحلیل به دست اندرکاران و مؤلفین کتابهای درسی کمک می کند تا در هنگام تهیه و تدوین و یاگزینش و انتخاب کتاب درسی تصمیم های عاقلانه ای را اتخاذ نمایند.

کتاب به عنوان رسانه ای پردوام برای انتقال اصول و مفاهیم، افکار و اندیشه ها و تصویر سازی ذهنی در یادگیری اجتماعی کودکان نقش مهمی دارد. در اغلب کشورها و تقریباً در تمام نظامهای آموزشی به ویژه در سالهای آغازین تحصیل، مراکز آموزش و پرورش بر کتاب های درسی به عنوان یک رسانه ی آموزشی اتکا دارد طراحی یک متن نوشتاری با هدف آموزشی، تنها به جنبه های مفهومی